

MEMÒRIA HISTÒRICA L'activitat se farà entre Tortosa i Amposta del 19 al 28 de setembre

El congrés internacional sobre ebrenacs a la Segona Guerra Mundial estira el fil d'històries personals

Terres de l'Ebre Ò.M.J.

L'organització del primer Congrés Internacional "Ebrenacs i ebrenques a la II Guerra Mundial" ja ha tancat definitivament un programa que inclou alguns dels millors especialistes en l'exili espanyol durant el conflicte bèl·lic i que aportarà també, i sobretot, històries de persones de les Terres de l'Ebre que es van implicar o es van veure esquitxades per la guerra més mortífera de la història. **"Podem pensar que Espanya va ser un país neutral, però aquí van passar coses i el congrés ens ajudarà a conèixer-les: sortiran a la llum aspectes desconeguts de la nostra història"**, expressa Josep Pitarch, director en funcions del COMEBE i que va intervenir en la presentació del programa com a representant de la Direcció General de Memòria Democràtica. Un congrés que es va començar a gestar fa més de dos anys, per

part de l'entitat Amics i Amigues de l'Ebre, i que es va confirmar el passat mes de maig i compta amb el suport i la col·laboració de la URV. Marc March, president de l'associació impulsora, va destacar que s'hagen pogut portar a una zona rural com les Terres de l'Ebre especialistes **"de primera magnitud"** mundial. Així, és des d'un enfocament més obert i més gran. Obrirà el foc el 19 de setembre Joan Villarroja, catedràtic de la Universitat de Barcelona, amb una ponència marc sobre la II Guerra Mundial i la participació d'Espanya. Gómez Bravo, de la Complutense de Madrid, sintetitzarà la història de la deportació espanyola als camps nazis. L'experta Geneviève Dreyfus-Armand parlarà de l'exili espanyol del 1939. També es tractarà la participació catalana o espanyola als exèrcits angles, francès i rus.

Però tot això anirà complementat d'un enfocament més menut, tancat

o concret, reivindicat per Xosé Manuel Núñez-Seixas (Universitat de Santiago) en l'estudi de la Divisió Azul, una unitat de partidaris del franquisme que va lluitar a favor de Hitler. Així, en molts casos, com en la vintena de comunicacions que oferirà el congrés, se podrà il·lustrar la *història* amb històries personals. De fet, ja la segona ponència la impartirà l'especialista canareu en el col·lectiu ebrenac deportat a camps de concentració nazis Joan Batiste Beltran, qui presentarà també altres ponències. En la mateixa línia, la periodista Sònia Castelló farà una aproximació als divisionaris blaus de les Terres de l'Ebre. D'entre les comunicacions, no faltará la història de l'aviador roquetenc Antonio Blanch Rodríguez, de qui es va perdre el rastre quan defensava l'URSS de la invasió alemanya. Un descendent seu n'ha estirat el fil. També s'han trobat testimonis de la història d'ebrenacs que van ingressar

"L'objectiu del congrés és que la gent comence a buscar més informació"

Marc March

AMICS I AMIGUES DE L'EBRE

al maquis francès o que van morir a la batalla de Narvik.

Marc March va destacar l'esforç fet per a recopilar històries de dones participants, de forma directa o indirecta, a la II Guerra Mundial: **"Les oblidades d'entre els oblidades"**, s'hi va referir March. La participació de les dones catalanes al conflicte l'aborda una altra versada en la matèria com Mar Trallero (UAB), especialista en literatura a l'exili. Guadalupe Adamez (Universitat d'Alcalá de Henares) tractarà l'exili en femení amb un títol tan explícit com "Con el corazón dolorido de una madre".

El congrés s'estructura en set grans eixos, un dels quals és el treball forçat a l'organització Todt, que va mobilitzar milions de persones en obres de construcció i en indústries de guerra a Alemanya i als territoris ocupats.

A TORTOSA I AMPOSTA La inauguració i la ponència marc se faran el 19 de setembre a l'Aula Magna del campus ebrenac de la URV. El congrés continuarà el 20 i 21 de setembre a l'aula didàctica del Museu de Tortosa, i els dies 26, 27 i 28, se traslladarà a la sala gran del Museu de les Terres de l'Ebre, a Amposta.

"Volem que la gent comence a buscar més informació sobre familiars seus; despertar la curiositat dels assistents al congrés", va tancar March, que també planteja el repete de **"dignificar la memòria de tota la gent que va aportar el seu gra de sorra contra el feixisme"**.